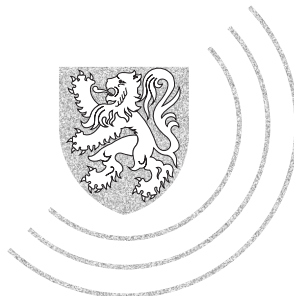

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

7 januari 2004

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Carl Decaluwe c.s. –

betreffende het co-gebruik van private recreatieterreinen in het weekend door openbare besturen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door mevrouw Margriet Hermans en mevrouw Mieke Van Hecke**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jo Vermeulen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, mevrouw Ilse Van Eetvelde, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Karlos Callens, Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Bob Verstraete ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Hilde De Lobel ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert Vanleenhove ;

de heren Jozef Browaeys, André Denys, Jacques Devolder, Paul Wille ;

de heren Julien Libreht, Felix Strackx, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

814 (2000-2001)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

– Nr. 2 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting door de heer Carl Decaluwe, indiener, op 25 april 2002	4
2. Aanvullende toelichting door de heer Carl Decaluwe op 4 december 2003	4
3. Algemene bespreking	5
4. Artikelsgewijze bespreking en stemming	7
5. Stemming over het geheel	7
Tekst aangenomen door de commissie	9

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport besprak op 25 april 2002, en op 4 en 11 december 2003 het voorstel van resolutie betreffende het co-gebruik van private recreatieterreinen in het weekend door openbare besturen.

Op 25 april 2002 werd het voorstel van resolutie toegelicht. Op 4 en op 11 december 2003 volgde een aanvullende toelichting en de algemene bespreking en stemming van het voorstel van resolutie.

1. Toelichting door de heer Carl Decaluwe, indier, op 25 april 2002

De heer Carl Decaluwe, verwijst naar het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV), waar een belangrijk accent werd gelegd op een zuinig ruimtegebruik om de leefbaarheid van Vlaanderen te garanderen. Op diverse beleidsdomeinen tracht men zo veel mogelijk ruimte te vrijwaren via stimulerende maatregelen als inbreidingsprojecten en de leegstandsheffing.

Ook inzake sportinfrastructuur stelt zich een probleem. Zeer veel sportinfrastructuur is zonevreemd. Via sectorale BPA's (Bijzondere Plannen van Aanleg) kan dit wel worden geregulariseerd, als is de procedure niet gemakkelijk. Naar aanleiding van besprekingen over het RSV werd vastgesteld dat gemeentebesturen wel willen investeren in sportinfrastructuur om tegemoet te komen aan de vraag van diverse verenigingen, maar vaak terughoudend zijn wegens de reglementering inzake de ruimtelijke ordening. Anderzijds blijkt dat er voldoende sportinfrastructuur aanwezig is bij scholen en bedrijven, maar dat gemeenten er niet in slagen om met scholen en bedrijven een samenwerkingsverband af te sluiten over een co-gebruik van deze sportinfrastructuur.

Het co-gebruik van bestaande infrastructuur kan echter een middel zijn van zuinig ruimtegebruik. Tal van lokale gemeentebesturen leveren enorm veel inspanningen voor de aanleg van nieuwe en extra sportterreinen en sportzalen, dit op vraag van verschillende verenigingen. Verenigingen hebben het steeds moeilijker om hun trainingen en matches te plannen. Vaak moeten ze om tien uur 's avonds trainen omdat de sportinfrastructuur op andere ogenblikken niet vrij is. In het weekend moeten soms bepaalde matches worden uitgesteld bij gebrek aan infrastructuur. Het uitgangspunt van dit voorstel is daarom dat men zowel omwille van fi-

nancieel-economische als ruimtelijke redenen zou moeten kunnen komen tot een co-gebruik van bestaande infrastructuur.

Een co-gebruik van bestaande sportinfrastructuur is volgens de spreker echter niet gemakkelijk. Dit kan ook niet algemeen door de Vlaamse overheid worden opgelegd. Ook voor problemen als bijvoorbeeld de huur en bescherming van de infrastructuur, en de aansprakelijkheid bij een ongeval, moet nog een oplossing worden gezocht. Dit voorstel van resolutie reikt geen oplossing aan voor deze problemen. Wel wordt aan de Vlaamse regering gevraagd om te onderzoeken op welke wijze private instellingen kunnen worden gestimuleerd om hun sport- en recreatie-infrastructuur in het weekend en 's avonds ter beschikking van gemeentelijke verenigingen te stellen. Ook wordt aan de Vlaamse regering gevraagd om te onderzoeken of er een regeling kan worden uitgewerkt die co-gebruik mogelijk maakt. Een derde vraag is te onderzoeken of deze regeling via een systeem van convenanten zou kunnen worden uitgevoerd.

Samengevat kan worden gesteld dat er voldoende sportinfrastructuur is, maar dat men er niet in slaagt om een kader aan te reiken om de verschillende actoren op één lijn te krijgen. Hoe dit moet worden geregeld, is nog niet helemaal duidelijk. Er wordt aan de Vlaamse regering en de minister bevestigd voor Sport gevraagd om te onderzoeken hoe dit kan worden geregeld.

2. Aanvullende toelichting door de heer Carl Decaluwe op 4 december 2003

Volgens de heer Carl Decaluwe heeft de heer Gilbert Vanleenhove er in de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid op gewezen dat de Vlaamse belastingsinspectie stelt dat de vrijstelling van onroerende voorheffing voor infrastructuur niet meer geldt als de scholen een (zelfs kleine) vergoeding vragen voor het gebruik van de infrastructuur door particuliere verenigingen, meer bepaald voor verwarmings-, verlichtings- of andere kosten (*Parl. St.* VI. Parl. 2002-03, nr. 1752/4). Scholen worden normaal gezien vrijgesteld van onroerende voorheffing voor de infrastructuur die voor onderwijs bestemd is, dus ook voor sportinfrastructuur of toneelzalen. De Vlaamse overheid heeft de sleutel in handen. De onroerende voorheffing als ook onderwijs, sport, de voogdij over de gemeenten en de fiscaliteit zijn immers een Vlaamse bevoegdheid.

Door de combinatie van deze elementen kan er volgens de spreker enorm veel geld en open ruimte worden bespaard. De gemeenten moeten immers geen bijkomende sportinfrastructuur subsidiëren als er een moderne sportzaal is in een school of zelfs in een bedrijf. De bestaande infrastructuur kan derhalve optimaal gebruikt worden. Spreker vraagt de Vlaamse regering een regeling uit te werken opdat ook particuliere verenigingen gebruik kunnen maken van die infrastructuur.

3. Algemene bespreking

De heer André Van Nieuwkerke herinnert aan de initiatieven van de Koning Boudewijnstichting waarbij de gemeentelijke sportdiensten de draaischijf waren voor het verhuren van infrastructuur. Voor de scholen die hun accommodatie ter beschikking stellen, is er op deze wijze een stuk zekerheid. Iemand houdt zich met de administratieve aspecten bezig en via de gemeente kan o.a. toezicht georganiseerd worden. Er zijn een aantal proefprojecten geweest. Spreker is ervan overtuigd dat de gemeentelijke sportdiensten het best geplaatst zijn voor de coördinatie. Op gemeentelijk vlak kent men de noden van de verenigingen en kan men ook met de scholen afspraken maken.

Dat de afmetingen niet reglementair zijn is geen probleem. Nochtans zouden sommige scholen dit naar verluidt opzettelijk doen om infrastructuur niet aan clubs te moeten doorverhuren.

Het lid meent zich te herinneren dat in de vorige zittingsperiode aan het BLOSO de opdracht werd gegeven om de sportinfrastructuur in kaart te brengen. Er zou moeten worden bekeken waar blinde vlekken zijn en waar infrastructuur onbenut blijft. De tijd is voorbij dat men willekeurig infrastructuur bouwt zonder overleg te plegen met de aangrenzende gemeenten. Een efficiënter sportinfrastructuurbeleid is wenselijk.

Wat de scholen betreft zou Onderwijs een decretaal initiatief kunnen nemen. De Vlaamse overheid doet via subsidies inspanningen om de schoolinfrastructuur te vernieuwen. Er zou een clause ingebouwd kunnen worden dat men verplicht is om de infrastructuur open te stellen voor sport, cultuur enz. Scholen zijn ook meestal mooi ingeplant in het gemeentelijk weefsel en ze zijn goed geïntegreerd. Spreker is ervan overtuigd dat decretale initiatieven genomen moeten worden. Hij is er zich van bewust dat dit gevoelig ligt. De scholen moeten daarom gerustgesteld worden dat ook de gemeente medeverantwoordelijkheid zal opnemen.

Mevrouw Mieke Van Hecke bevestigt dat de fase van vrijblijvendheid nu voorbij is en dat er eindelijk een regeling getroffen moet worden.

Volgens mevrouw Niki De Gryse vindt de VB-fractie voorliggend voorstel van resolutie een goed voorstel. Er moeten wel zeer goede afspraken gemaakt worden en wie zich daar niet aan houdt, kan de toegang ontzegd worden.

De heer Felix Strackx beaamt dat de discussie niet nieuw is. Hij meent dat de VB-fractie in de vorige zittingsperiode een voorstel van resolutie met dezelfde inhoud indiende dat goedgekeurd werd in de plenaire vergadering. De toenmalige minister van Onderwijs beloofde toen de nodige stappen te zetten, maar dat is blijkbaar niet gebeurd. Spreker dringt erop aan dat er eindelijk iets concreet gebeurt.

De heer Bob Verstraete is van oordeel dat voor de organisatorische problemen een oplossing gevonden kan worden, maar het zal niet makkelijk zijn. Belangrijk is dat een positief klimaat gecreëerd wordt waarin naar oplossingen gezocht kan worden. Behalve met Onderwijs zal misschien ook gepraat moeten worden met particuliere organisaties.

Over punt 2° van de vragen aan de Vlaamse regering, betreffende de vraag om te onderzoeken of een regeling kan worden uitgewerkt waardoor co-gebruik mogelijk wordt, zegt de heer Verstraete dat co-gebruik reeds mogelijk is. Beter zou zijn : “dat co-gebruik bevorderd wordt”.

Minister Marino Keulen vindt voorliggend voorstel van resolutie een goed voorstel. Vanzelfsprekend is het lovenswaardig dat mensen recreatief aan sport doen. Een veel gehoorde opmerking is dat de schoolinfrastructuur niet beantwoordt aan reglementaire afmetingen. Voor de recreatieve sportbeoefenaar is dat echter geen punt. Bij uitbreiding kan hetzelfde gelden voor trainingen voor sportbeoefenaars die echt aan competitie doen.

De minister wijst o.a. op het probleem van het toezicht. De turnzalen zijn vaak verbonden met de rest van het schoolcomplex, waardoor het mogelijk is dat ‘onbevoegden’ toegang kunnen hebben tot andere lokalen waar ze niets te zoeken hebben. Een zaalwachter is dan noodzakelijk. Belangrijk is ook dat de gebruikte infrastructuur netjes achtergelaten wordt.

Een ander probleem is volgens de minister de tarifiering. Alle infrastructuur is gesubsidieerd (zowel in het gemeenschapsonderwijs als in het gesubsidi-

dieerd onderwijs). Er kan een kostenvergoeding gevraagd worden voor verwarming, elektriciteit, en eventueel toezicht. In dat geval moet er geen aparte reglementering inzake onroerende voorheffing gelden. Als men de infrastructuur ter beschikking stelt tegen commerciële tarieven, dan ligt de zaak echter anders. Dat zal echter de uitzondering zijn, en zeker niet de regel. De minister belooft over dit onderwerp contact op te nemen met het departement Onderwijs. De minister wijst er op dat deze problematiek al vaak onderwerp geweest is van allerlei tussenkomsten naar aanleiding van beleidsbrieven, begrotingen. De overheid is er zich van bewust dat ze financieel niet tegemoet kan komen aan alle noden inzake sportinfrastructuur. Sportinfrastructuur (en de bouw ervan) is trouwens een lokale aangelegenheid. De lokale overheid kon daarvoor middelen halen uit het toenmalige investeringsfonds, en nu uit het nieuwe Gemeentefonds. De Vlaamse overheid zal niet snel met extra geld over de brug komen tenzij voor topsportinfrastructuur of infrastructuur van bovenlokaal belang.

In die zin kan de minister zich in het voorstel terugvinden om de nood te lenigen via een ruimer gebruik van de schoolinfrastructuur. Het is ook een kwestie van oordeelkundig omspringen met belastinggeld. In vakantieperiodes wordt de infrastructuur immers niet gebruikt voor het onderwijs, terwijl dit een periode bij uitstek is dat verenigingen van deze infrastructuur kunnen gebruik maken. Het komt erop aan een voor iedereen aanvaardbare regeling te vinden, waarbij het toezicht zeker moet worden geregeld.

BLOSO is overigens bezig met een inventarisatie van de sportinfrastructuur. De minister neemt ook het engagement op om met de minister van Onderwijs rond de tafel te gaan zitten.

De heer Carl Decaluwe is van oordeel dat er globaal te weinig gebeurt op het veld. Een unaniem signaal van de Vlaamse overheid kan een belangrijke stimulans zijn, bijvoorbeeld ten aanzien van het Bloso om de registratie van de bestaande sportinfrastructuur te voltooien en dan met de gemeentelijke sportdiensten aan de slag te gaan. De indiener heeft het voorstel bewust algemeen gehouden. Men kan alle kanten uit wat het bevorderen van een gunstig klimaat betreft. Er zou bijvoorbeeld een tegemoetkoming van het Vlaamse niveau kunnen zijn in de verzekering. De indiener wil zich hierover echter niet uitspreken; daarom wordt de Vlaamse regering gevraagd het te onderzoeken.

Het voornaamste is volgens de heer Carl Decaluwe dat het parlement een politiek signaal geeft, ook in

het licht van het efficiënt benutten van belastinggeld. Spreker kan zich dan ook terugvinden in het voorstel van de heer Van Nieuwkerke om een clause op te nemen dat subsidiëring veronderstelt dat de infrastructuur ook opengesteld wordt voor anderen.

Volgens de heer André Van Nieuwkerke moet het belangrijkste uitgangspunt zijn dat zoveel mogelijk mensen aan sport doen en dat de drempel zo laag mogelijk moet zijn. Het parlement moet daarop hameren. De inventaris van bestaande sportinfrastructuur moet een instrument zijn voor verder beleid, waarbij de Vlaamse Gemeenschap (Sport) coördineert samen met de gemeenten, de provincies, om de infrastructuur efficiënter te benutten. Dat signaal moet zeker gegeven worden. Qua investeringen moet er coördinatie zijn tussen de verschillende departementen. Voor de gemeenten is het belangrijk dat ze afspraken kunnen maken met BLOSO inzake het bouwen van de sportinfrastructuur.

De heer Jo Vermeulen zegt namens zijn fractie het voorstel te steunen. De voorzitter noteert het engagement van de minister om met Onderwijs aan tafel te gaan zitten. Via rapporten in beleidsbrieven kan de uitvoering van dit voorstel van resolutie opgevolgd worden.

De heer Felix Strackx meent dat de liefde van twee kanten moet komen. Hoe langer hoe meer scholen klagen dat de kosten voor het schoolzwemmen in het gemeentelijk zwembad de pan uit swingen. De gemeenten geven daarmee een verkeerd signaal aan de scholen, hetgeen de flexibiliteit van de scholen niet ten goede komt. Is het niet mogelijk infrastructuur gewoon uit te wisselen?

De minister steunt volledig het principe achter het voorstel. Dat de problematiek al zo lang aansleept, is echter het bewijs dat de zaken niet zo eenvoudig liggen, omdat het te maken heeft met eigendomsstructuren en de andere zaken die hij reeds aanhaalde.

De heer Carl Decaluwe heeft geen probleem met de amendementen, zoals gesuggereerd door de heren André Van Nieuwkerke en Bob Verstraete.

Tot slot wijst de heer André Van Nieuwkerke erop dat er ook sprake is van een win-winsituatie, bijvoorbeeld indien de gemeente investeert in sportmateriaal voor die school die zijn infrastructuur openstelt.

4. Artikelsgewijze bespreking en stemming

De heren Carl Decaluwe, Bob Verstraete, André Van Nieuwkerke en Jo Vermeulen dienen een amendement in dat ertoe strekt het opschrift te vervangen door wat volgt : "Voorstel van resolutie betreffende het bevorderen van het co-gebruik van private recreatie- en sportterreinen en sportinfrastructuur door openbare besturen" (*Parl. St.* VI. Parl. 2000-01, nr. 814/2, amendement nr. 1). Met dit amendement komen de indieners tegemoet aan de opmerkingen die de commissieleden maakten bij de algemene bespreking van dit voorstel van resolutie.

De indieners willen met dit amendement en de volgende amendementen die eraan gekoppeld zijn, vooral tegemoetkomen aan de bezorgdheden van de sportclubs zoals die geformuleerd werden op de Staten-Generaal van sportclubs in september 2003. Een van de belangrijkste bekommernissen is het gebrek aan een overzicht van de aanwezige sport- en recreatie-infrastructuur in Vlaanderen. De indieners vragen dan ook aan de Vlaamse regering om BLOSO nogmaals de opdracht te geven om alle infrastructuur die in Vlaanderen bestaat in kaart te brengen. De indieners wijzen op de centrale rol van de lokale sportdienst als bemiddelaar tussen de vraag van sportclubs naar infrastructuur en de aanbieders-eigenaars van sport- en recreatie-infrastructuur. De indieners denken hierbij bijvoorbeeld aan formules waarbij scholen die hun sportinfrastructuur ter beschikking stellen van sportclubs, in ruil goedkopere zwemtarieven zouden kunnen krijgen voor hun schoolzwemmen in de gemeentelijke zwembaden.

Daarnaast willen de indieners ook de zekerheid inbouwen dat de eigenaars van de private recreatie- en sportinfrastructuur beschermd worden tegen mogelijk opgelopen schade ten gevolge van het gebruik van hun infrastructuur.

Amendement nr. 1 wordt unaniem aangenomen met 10 stemmen.

Dezelfde indieners hebben een amendement ingediend dat ertoe strekt in de tweede streep een nieuw 1° in te voegen, waardoor 1° hernummerd wordt tot 1°bis, dat luidt als volgt : "1° BLOSO op te dragen alle bestaande recreatie- en sportterreinen en sportinfrastructuur in de Vlaamse Gemeenschap te inventariseren ;" (amendement nr. 2) (verantwoording : zie amendement nr. 1).

Amendement nr. 2 wordt met dezelfde stemuitslag aangenomen.

Dezelfde indieners hebben ook een amendement ingediend dat ertoe strekt aan de tweede streep, 3°, de volgende woorden toe te voegen : ", waarin de lokale sportdiensten optreden als bemiddelaar tussen de vraag naar en het aanbod van sportinfrastructuur in het ter beschikking stellen van kwaliteitsvolle en betaalbare sportvoorzieningen ;" (amendement nr. 3) (verantwoording : zie amendement nr. 1).

Amendement nr. 3 wordt met dezelfde stemuitslag aangenomen.

Dezelfde indieners hebben verder een amendement ingediend dat ertoe strekt aan de tweede streep een 4° toe te voegen, dat luidt als volgt : "4° te voorzien in een verzekering die de schade, opgelopen ten gevolge van het gebruik van de private infrastructuur, dekt ;" (amendement nr. 4) (verantwoording : zie amendement nr. 1).

Amendement nr. 4 wordt met dezelfde stemuitslag aangenomen.

Dezelfde indieners hebben tot slot een amendement ingediend dat ertoe strekt aan de tweede streep een 5° toe te voegen, dat luidt als volgt : "5° een clause op te nemen in de decreten die de bevoegdheid of subsidiëring van private sportinfrastructuur of private sportterreinen regelen, die begunstigen van de reglementering enerzijds verplicht, binnen bepaalde afspraken, hun infrastructuur ter beschikking te stellen van de lokale sportgemeenschap en anderzijds vrijstelt van het betalen van onroerende voorheffing voor deze infrastructuur." (amendement nr. 5).

Met het laatste amendement wordt aan de Vlaamse regering gevraagd om bij toekomstige gesubsidieerde investeringen in private sportinfrastructuur de maatregelen te treffen die de gebruikers verplichten, om binnen een afsprakenkader, hun infrastructuur ter beschikking te stellen van de lokale sportgemeenschap in ruil voor de vrijstelling voor de onroerende voorheffing.

Amendement nr. 5 wordt met dezelfde stemuitslag aangenomen.

5. Stemming over het geheel

Het geamendeerde voorstel van resolutie betreffende het co-gebruik van private recreatie-domeinen in het weekend door openbare besturen, na amendering genoemd het "voorstel van resolutie betreffende het bevorderen van het co-gebruik

van private recreatie- en sportterreinen en sportinfrastructuur door openbare besturen” wordt unaniem aangenomen met 10 stemmen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Margriet HERMANS

Jo VERMEULEN

Mieke VAN HECKE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Voorstel van resolutie****betreffende het bevorderen van het co-gebruik van private recreatie- en sportterreinen en sportinfrastructuur door openbare besturen**

Het Vlaams Parlement,

– overwegende dat :

- 1° Vlaanderen een dichtbevolkte regio is en dat zuinig ruimtegebruik essentieel is om de leefbaarheid van deze regio te vrijwaren ;
- 2° lokale besturen grote financiële inspanningen leveren om sportinfrastructuur en culturele infrastructuur uit te bouwen om te voldoen aan de vraag van de lokale verenigingen ;
- 3° veel schoolgemeenschappen en bedrijven over een eigen infrastructuur beschikken voor sport en recreatie van studenten en personeel ;
- 4° die infrastructuur in het weekend ongebruikt blijft ;
- 5° het Vlaamse Gewest sommige infrastructuur, bijvoorbeeld van schoolgemeenschappen, meefinanciert door subsidies ;

– vraagt de Vlaamse regering :

- 1° BLOSO op te dragen alle bestaande recreatie- en sportterreinen en sportinfrastructuur in de Vlaamse Gemeenschap te inventariseren ;
- 2° te onderzoeken hoe private instellingen gestimuleerd kunnen worden om hun niet-gebruikte sport- en recreatieterreinen open te stellen voor gemeentelijke verenigingen in het weekend ;
- 3° te onderzoeken of een regeling kan worden uitgewerkt waardoor co-gebruik mogelijk wordt, waarin de lokale sportdiensten optreden als bemiddelaar tussen de vraag naar en het aanbod van sportinfrastructuur in het ter beschikking stellen van kwaliteitsvolle en betaalbare sportvoorzieningen ;

4° te onderzoeken of die regeling kan worden uitgevoerd door convenanten ;

5° te voorzien in een verzekering die de schade, opgelopen ten gevolge van het gebruik van de private infrastructuur, dekt ;

6° een clause op te nemen in de decreten die de betoelaging of subsidiëring van private sportinfrastructuur of private sportterreinen regelen, die begunstigden van de reglementering enerzijds verplicht, binnen, bepaalde afspraken, hun infrastructuur ter beschikking te stellen van de lokale sportgemeenschap en anderzijds vrijstelt van het betalen van onroerende voorheffing voor deze infrastructuur.